

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР**

*Присвячується 85-річчю
Українського державного
університету залізничного
транспорту*

**ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ ЗА
ВІДПОВІДНИМИ РІВНЯМИ
ТА СТУПЕНЯМИ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
КАФЕДР УНІВЕРСИТЕТУ**

(2-3 грудня 2015 року)

Харків 2015

Редакційна колегія

Шумик Д.В. (відп. редактор), Руденко Г.І.,
Калабухін Ю.Є., Колісник К.Е.,
Мкртичян Д.І., Прогонний О.М.,
Скорик О.О., Устенко О.В.,
Захарченко В.В., Костенніков О.М.

ТЕЗИ ОБ'ЄДНАНІ ПО СЕКЦІЯХ

СЕКЦІЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ЦЕНТРУ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ	3
СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ	41
СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ АВТОМАТИКИ, ТЕЛЕМЕХАНІКИ ТА ЗВ'ЯЗКУ	75
СЕКЦІЯ БУДІВЕЛЬНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	89
СЕКЦІЯ МЕХАНІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	103
СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ПЕРЕВЕЗЕНЬ	113
СЕКЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	125
СЕКЦІЯ ІНСТИТУТУ ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КАДРІВ	133

1. Організаційне – доведення до студентів програми курсу, мети та завдань; критеріїв системи оцінювання; пояснення доцільності використання розміщених на сайті навчальних матеріалів; повідомлення про терміни подання виконаних робіт тощо. У зв'язку із цим викладачеві слід реалізувати такі завдання:

2. Навчально-методичне – визначення мети і завдань, формування навчально-методичного забезпечення, навчального процесу та ефективне його використання, здійснення керування навчальним процесом і перевіркою засвоєння матеріалу (консультації на форумі, перевірка завдань тощо).

3. Соціально-виховне – формування у студента позитивного та свідомого ставлення до предмета і власного освітнього рівня, самореалізації майбутніх кар'єрних перспектив; мотивація до самостійного наукового пошуку. Також викладач-філолог особисто відповідає за мовне оформлення дистанційного курсу. Отже, він повинен бути взірцем висококультурного інтелігентного спілкування бездоганною літературною мовою, оскільки студенти особливо гостро реагують на мовні помилки саме викладача-філолога, нерідко ототожнюючи ступінь професійної компетенції з мовною формою викладу його думок.

С.Г. Головка

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ВИЩОЇ ШКОЛИ З ПОГЛЯДУ ІДЕЙ ПЕДАГОГІЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ

Самовдосконалення людини, її розвиток, виховання потреби до самореалізації є об'єктивною метою сучасного суспільства та самої людини. На цьому шляху освітній процес у вищій школі потребує докорінного переосмислення, зокрема його цільова спрямованість, змістове наповнення, технології здійснення. Маємо зрозуміти об'єктивну вичерпаність класичної педагогічної парадигми, особливо її нездатність гнучко реагувати на швидкі зміни, перетворення, що відбуваються у реальному житті людини і суспільства. Відповідно до гуманістичного педагогічного світогляду зміна уявлень про суб'єктів освітнього процесу, його стратегія і тактика сьогодні розвиваються у напрямку спільного зі студентами пошуку особистісного значення та особистісних цінностей життєвої та професійної самореалізації. З погляду на це неабиякий інтерес викликають провідні ідеї та положення педагогічної філософії, нової галузі науково-педагогічного знання (Б. Коротяєв, В. Курило, С. Савченко). Поява даного наукового напрямку є абсолютно логічною, бо зумовлена гострою потребою в осмисленні таких складних питань, як-от: що являє собою сучасна людина (дитина, учень, студент, вчитель, викладач), яким є сучасний простір людського життя та місце і роль освіти в їхньому бутті.

Філософське знання наявне в житті будь-якої людини; воно є не лише баченням, розумінням і тлумаченням навколишнього світу, але й способом освоєння життя в цьому світі й установа з ним гармонійних відносин. А відтак, воно дозволяє розуміти й осмислювати і те, що відбувається в освітньому процесі. У даному контексті педагогічна філософія розглядається не тільки як деяке вчення (теорія, концепція, система поглядів), яке розкриває закономірні зв'язки між складовими частинами реального педагогічного процесу у його нерозривному зв'язку із загальними законами світового простору, але і як спосіб життя, поведінки, діяльності всіх прямих і опосередкованих учасників освітнього простору відповідно до їхніх світоглядних позицій. Вчені переконливо доводять, що педагогічна філософія – це не просто мудрість, а світоглядний нестандартний погляд у майбутню нестандартну освіту із стандартного минулого й теперішнього. Із цього випливає той факт, що і дорослі (викладачі), і студенти є носіями власної філософії, основу якої становить механізм або спосіб поведінки, збереження, захисту, зміцнення й розвитку власного життя.

Ось лише деякі проблеми вищої освіти з позиції педагогічної філософії. Наприклад, по-перше, основна мета і завдання вищої освіти – глибоке вивчення та міцне засвоєння наукових знань, формування навчальних і професійних умінь та навичок, обсяг і зміст яких визначено у державних програмах. З позиції ж педагогічної філософії метою освіти є не якість знань, умінь і навичок, а якість життя, поведінки й діяльності, зокрема й професійної, всіх учасників освітнього простору – і прямих, і опосередкованих. А такий компонент, як якість знань, умінь і навичок, доводять вчені, є наслідком і одним з результатів стійкого способу життя учасників освітнього процесу. Цей спосіб обумовлено, з одного боку, світоглядними поглядами кожного із учасників і розумінням свого місця в житті, а з іншого, тими потребами, носіями яких є самі учасники. Вища освіта для студентів в даному аспекті спрямовується на утворення якостей життя, що забезпечують міцну основу їхньої долі. До таких основоположних якостей можна віднести працездатність, самостійність, відповідальність перед законом і сумлінням, творчість, порядність, моральність. Саме ці якості визначають здоров'я тіла, думки й духу.

По-друге, філософська основа і сам зміст традиційної освіти, орієнтованої на передання знань («передавальна» освіта), відрізняються від змісту освіти, орієнтованої на якість життя, а отже, мають і різні технологічні засади. Освітній процес має спрямовуватися на ініціацію і культивування самостійності студентів, заряджених на розвиток творчої думки, на творення власного інтелектуального продукту, на змагання із самим собою, викликами часу та своїми колегами.